

Jiří Wohlmuth

Východočeské závody a okruhy

Století východočeského silničního závodění



Východočeské závody a okruhy

**Století východočeského
silničního závodění**

Jiří Wohlmuth

Grada Publishing

Jiří Wohlmuth

Východočeské závody a okruhy

Století východočeského silničního závodění

Vydala Grada Publishing, a.s.
U Průhonu 22, Praha 7
obchod@grada.cz, www.grada.cz
tel.: +420 234 264 401
jako svou 8502. publikaci

Odpovědná redaktorka Věra Slavíková
Grafická úprava a sazba Jakub Náprstek
Fotografie na obálce: *Start nejslabší třídy padesátek viděly Hořice od roku 1969.*
Havrda (1), Fendrich (2) a Krmíček (3)
Foto ze svých archivů zapůjčili: Lukáš Bělič, Věnceslav Černý, Jiří David,
Bedřich Fendrich, Zbyněk Havrda, Tomáš Hyan, Miroslav Libecajt,
Radek Mildner, Miloslav Sedlák, Jan Tuček, Regionální muzeum a galerie Jičín,
Městské muzeum Králíky, Státní okresní archiv Hradec Králové
Počet stran 224
První vydání, Praha 2022
Vytiskly Tiskárny Havlíčkův Brod, a. s.

© Grada Publishing, a. s., 2022
Cover Design © Jakub Náprstek, 2022
© Seznam.cz, a. s., mapy strany 10, 19, 20, 22, 24, 34, 45, 63, 79, 88, 90, 95, 96, 126, 128, 131,
139, 182, 183, 184, 186, 188, 191

*Názvy produktů, firem apod. použité v knize mohou být ochrannými známkami
nebo registrovanými ochrannými známkami příslušných vlastníků.*

Upozornění pro čtenáře a uživatele této knihy

*Všechna práva vyhrazena. Žádná část této tištěné či elektronické knihy nesmí být reprodukována
a šířena v papírové, elektronické či jiné podobě bez předchozího písemného souhlasu nakladatele.
Neoprávněné užití této knihy bude **restně stíháno**.*

ISBN 978-80-271-4866-0 (pdf)
ISBN 978-80-271-3584-4 (print)

Obsah

Úvod.....	7
-----------	---

OBDOBÍ DO DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY 9

První závody v Hořicích.....	10
------------------------------	----

Ždírecký triangel	12
-------------------------	----

Růžicová jízda u Hradce Králové	15
--	----

Závod do vrchu Kolem Kunětické hory	17
--	----

Poličský okruh.....	18
---------------------	----

Orlický okruh	19
---------------------	----

Závod do vrchu Hořice.....	20
----------------------------	----

Autookruh městem Hradec Králové	21
--	----

Krakonošův okruh.....	24
-----------------------	----

Brandýský okruh.....	31
----------------------	----

Bohdanečský okruh	34
-------------------------	----

300 zatáček.....	37
------------------	----

OBDOBÍ PO DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLCE 41

Královéhradecký okruh	42
-----------------------------	----

Novopacký okruh.....	55
----------------------	----

Jevíčský triangel	60
-------------------------	----

Novobydžovský čtverec.....	63
----------------------------	----

Litomyšlský okruh.....	68
------------------------	----

Branou Krkonoš.....	79
---------------------	----

Kolem Jičínské brány.....	83
---------------------------	----

Českotřebovský okruh.....	85
---------------------------	----

Jiráskovým Hronovem.....	88
--------------------------	----

O štít Vysokého Mýta.....	90
---------------------------	----

Polické zatáčky	95
-----------------------	----

Ulicemi Náchoda	96
-----------------------	----

Královédvorský okruh.....	99
---------------------------	----

Cena Prachovských skal.....	107
-----------------------------	-----

Velká cena města Pardubic	126
---------------------------------	-----

O Štít města Ústí nad Orlicí	128
------------------------------------	-----

Okruh motoristů Lanškrounem.....	134
-------------------------------------	-----

O cenu města Červeného Kostelce	136
--	-----

O pohár města Jaroměře.....	139
-----------------------------	-----

Silniční okruh městem Holice.....	143
--------------------------------------	-----

Cena Krkonoš	145
--------------------	-----

300 zatáček v podkrkonošských Hořicích.....	148
--	-----

Králický okruh	182
Skutečský okruh.....	183
Vrchlabský trojúhelník.....	186
Haberský okruh	187
Chrudimský okruh	188
Přes dva mosty v Úpici.....	189
Dachovský trojúhelník.....	191
Letohradský okruh.....	192
Pohár města Dobrušky.....	199
Damníkovský trojúhelník.....	202

KRÁLOVÉ RYCHLOSTI	207
Čeněk Junek.....	208
Vlastimil Rain	209
Václav Rathouský	212
Miroslav Felgr	213
Jiří Koštíř.....	215
Zbyněk Havrda	217
Závěr	220

Poděkování

*Autor velice děkuje všem, kteří pomáhali a poskytli řadu neocenitelných podkladů při psaní této knihy i za velkorysé prominutí neuvedení jejich akademických titulů kvůli zjednodušení:
Evžen Erban, Hana Fajstauerová, Žaneta Filipová, Vlastimil Grof, Pavel Klepáč, Stanislav Konečný,
Jan Košek, Ladislav Kubista, Miroslav Lábus, Michal Severa, Jaroslava Součková, Jan Tetřev, Jan Tuček.*

Zcela mimořádné poděkování patří Jaroslavu Kotrbáčkovi, který zcela nezištně poskytl neocenitelné podklady pro rukopis této knihy.

*Autor ještě zvláště děkuje Vratislavu Hromádkovi, Miroslavu a Luboši Felgrovým
za mimořádnou podporu vydání této publikace.*

Úvod

Nová kniha Východočeské závody a okruhy, jejíž obsah volně navazuje na dříve vydané díly středočeského, severočeského, západočeského i moravskoslezského závodění je dalším příspěvkem nakladatelství Grada k uchování naší historie v oblasti atraktivního rychlostního závodění na našich silničních okruzích.

Ač se východočeský region nemůže chlubit tím, že tu na začátku nového tisíciletí začaly první závody, dříve se jezdilo ve Zbraslavi (1908), Šternberku (1921) nebo Schöberu (1921), přesto je tu více než pětadvacet míst, kde se na konci století závodilo.

Podtitul této knihy napovídá, že se bude jednat o závody a okruhy, které proběhly v minulém století. Není to náhodou. Nikdo netušil, že každý rok toho nového století bude nabízet tolik příležitostí k vzpomínání na to století minulé.

Dnes víme, že východní Čechy byly několikrát středem hudebního nebo divadelního života a pojmy Jiráskův Hronov, Smetanova Litomyšl, Kociánovo Ústí nebo Loutkářská Chrudim jsou mnoho let prestižním pojmem ve svých oborech. Vedle toho se v minulém století staly východní Čechy i rodištěm několika skvělých závodníků automobilových nebo motocyklových. V Dolní Čermné mezi Letohradem a Lanškrounem se narodil automobilový závodník Čeněk Junek, manžel legendární Elišky, dále další skvělý automobilový závodník Bohumil Turek ze Dvora Králové nad Labem i výborní motocykloví závodníci Jiří Košťtíř z Jičína nebo Zbyněk Havrda, několikanásobný mistr republiky z Hradce Králové.

Závody na východě Čech vstoupily i do nového tisíciletí. V současné době se závodí pouze na jediném okruhu v Hořicích. V Hradci Králové a nedávno i ve Dvoře Králové nad Labem se závodní kapitoly uzavřely. V Jičíně startuje už jenom kategorie Klasik. Taková je bohužel skutečnost. Touto knihou bychom chtěli uchovat vzpomínku na slavnější éru, na místa, kde se na východě Čech závodilo.

Zajímavé čtení přeje všem čtenářům autor.

OBDOBÍ DO DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLKY

5. 9. 1926	První závody v Hořicích
26. 6. 1927	Ždírecký triangel
24. 6. 1928	Růžicová jízda u Hradce Králové
6. 7. 1929	Závod do vrchu kolem Kunětické hory
11. 8. 1929	Poličský okruh
13. 9. 1931	Orlický okruh
28. 5. 1933	Závod do vrchu Hořice
6. 7. 1933	Autookruh městem Hradec Králové
23. 7. 1933	Krakonošův okruh
9. 9. 1934	Brandýský okruh
7. 7. 1935	Bohdanečský okruh
28. 6. 1936	300 zatáček

První závody v Hořicích

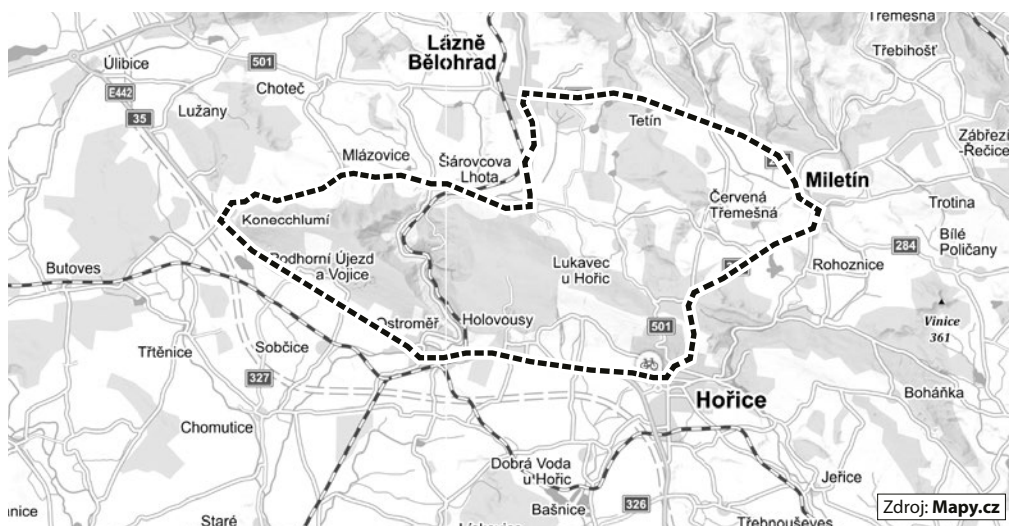
Brzy to bude už sto let, co se v Hořicích začalo závodit. Ještě o dvacet let dříve, přesně 23. srpna 1900, byl ve městě v rámci cyklistických závodů ustaven Sportovní klub českých velocipedistů (S. K. Č. V.). Možná právě tehdy začalo spojení hořických s motocykly, neboť jeden z členů výboru, pan Jan Šmelhaus, byl prvním hořickým majitelem motocyklu.

Aktivita hořického klubu byly v pozadí prvního motocyklového závodu v Hořicích. Dnes víme, že závodní okruhy mají délku zpravidla okolo pěti kilometrů, tehdy to bylo úplně jinak a závodníci jeli z Hořic do Milovic a dále do Sadové a zpět. Premiéra závodu přinesla radost především domácím divákům, protože vyhrál tamní Josef Bušek, který byl za necelých dvacet minut v cíli jako první.

Trvalo necelé dva roky a v Hořicích se znovu závodilo. Tentokrát to bylo o Velikonocích roku 1928, kdy se jelo z Hořic do Miletína a zpět. Na startu bylo šest závodníků, tedy o dva více, než v prvním závodě v roce 1926. Jak byli v té době členové spolku činní a aktivní, dokládá skutečnost, že ještě na sklonu léta byl uspořádán další závod motocyklů. Tentokrát se ovšem jelo na 40 km dlouhém okruhu Hořice – Bílsko – Ostroměř – Konecchlumí – Mlázovice – Šárovcová Lhota – Lázně Bělohrad – Miletín – Hořice a jezdci ho absolvovali jen jedenkrát.

V následujícím roce se závod cyklistů a motocyklistů konal opět na stejné trati, jenom se jelo obráceně, tzn. z Hořic do Miletína a dále do Lázní Bělohrad – Šárovcovy Lhoty – Mlázovic – Konecchlumí – Ostroměř – Hořic. Tehdy se startovalo v Riegrově ulici u pivovaru. Jelo se po špatných silnicích, a o to větší uznání si zasloužila práce pořadatelů. Vždyť udržet na celé trati bezpečnost závodu bylo velice náročné.

Na začátku třicátých let se do organizace hořických závodů zapojili členové trampské osady Grey Grizzly, která byla založena v roce 1930.



Zdroj: Mapy.cz



Start závodu Hořice – Sadová – Hořice (1926)

1. ROČNÍK

5. září 1926, Hořice – Sadová, délka okruhu 2,1 km
(... kol = ... km, 4 startujících)

1. Josef Bušek	BSA	19:46,0 min
----------------	-----	-------------

2. ROČNÍK

8. dubna 1928, Hořice – Miletín, délka okruhu ... km
(... kol = ... km, 6 startujících)

1. Andrlé	Sarolea	12:15,0 min
2. Rudka Rubeš	Omega	12:45,0
3. Prášil	BSA	13:15,0

3. ROČNÍK

16. září 1928, Hořice – Ostroměř, délka okruhu 40,0 km

350 cm³ (1 kolo = 40,0 km, ... startujících)

1. Vild	Harley Davidson	37:29,0 min
2. Hynek Lukeš	Matchless	
3. Antonín Lelek	Humber	

přes 350 cm³ (1 kolo = 40,0 km, ... startujících)

1. Jaroslav Dašek	BMW	34:38,0 min
2. Bedřich Seidl	Gnome Rhone	37:51,0

4. ROČNÍK

1. září 1929, Hořice – Ostroměř, délka okruhu 40,0 km
(1 kolo = 40,0 km, 15 startujících)

kategorie I.

1. Rudka Rubeš	Matchless	31:04,0 min
----------------	-----------	-------------

kategorie II.

1. Mojmír Věchet	BSA	26:20,0 min
2. Antonín Vítvar	BSA	31:12,0
3. Antonín Petr	James	31:24,0

kategorie III.

1. M. Vomáčka	Indian	38:36,0 min
---------------	--------	-------------

Ždírecký triangel

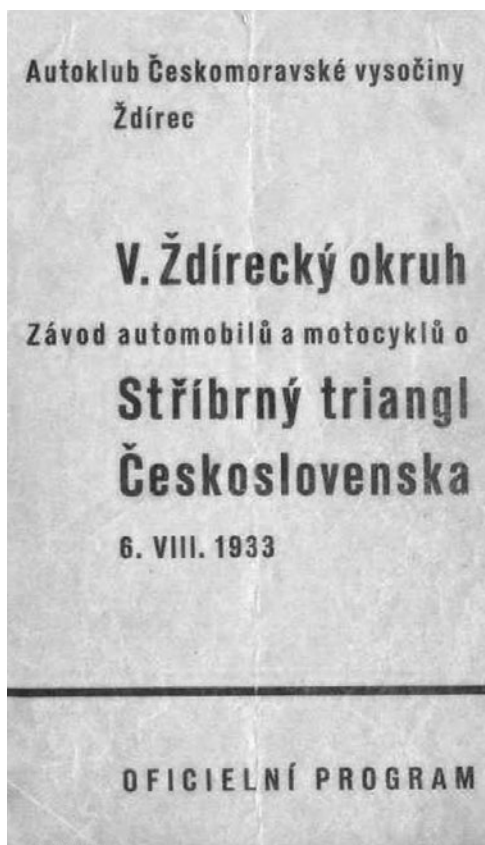
Malé město na úpatí Žďárských vrchů a Železných hor leží na historické křižovatce zemských cest z Čech na Moravu. Je zajímavé, že v jeho historii je zapsán i osudový den 9. května 1945, kdy tamní obce byly poničeny bombardováním letadly Rudé armády. O 55 let později udělil předseda Poslanecké sněmovny PČR Žďirci nad Doubravou titul město.

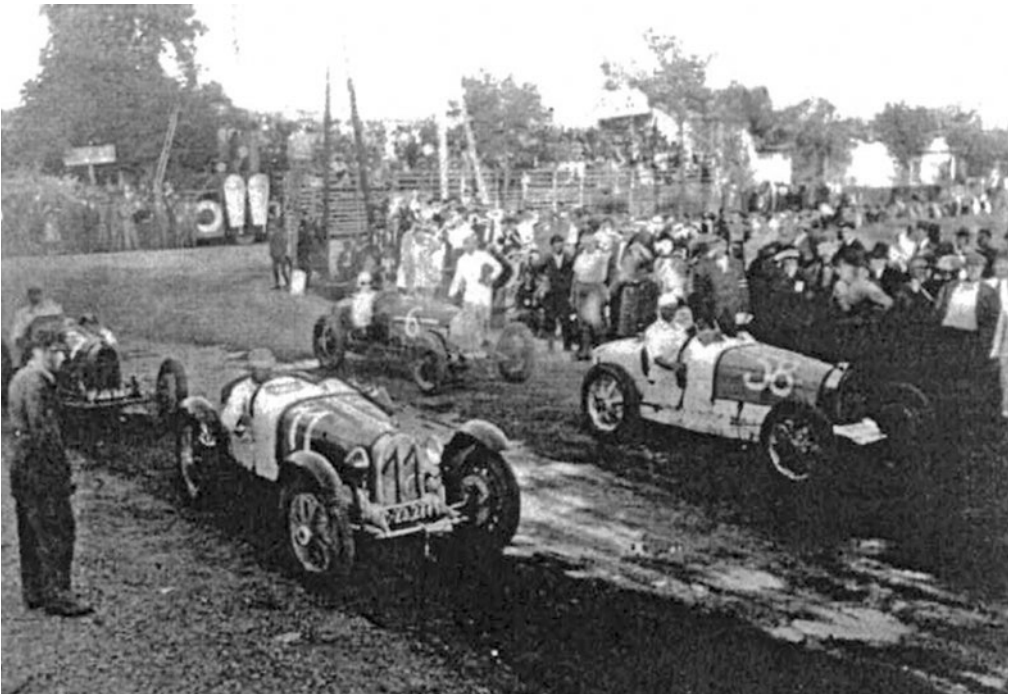
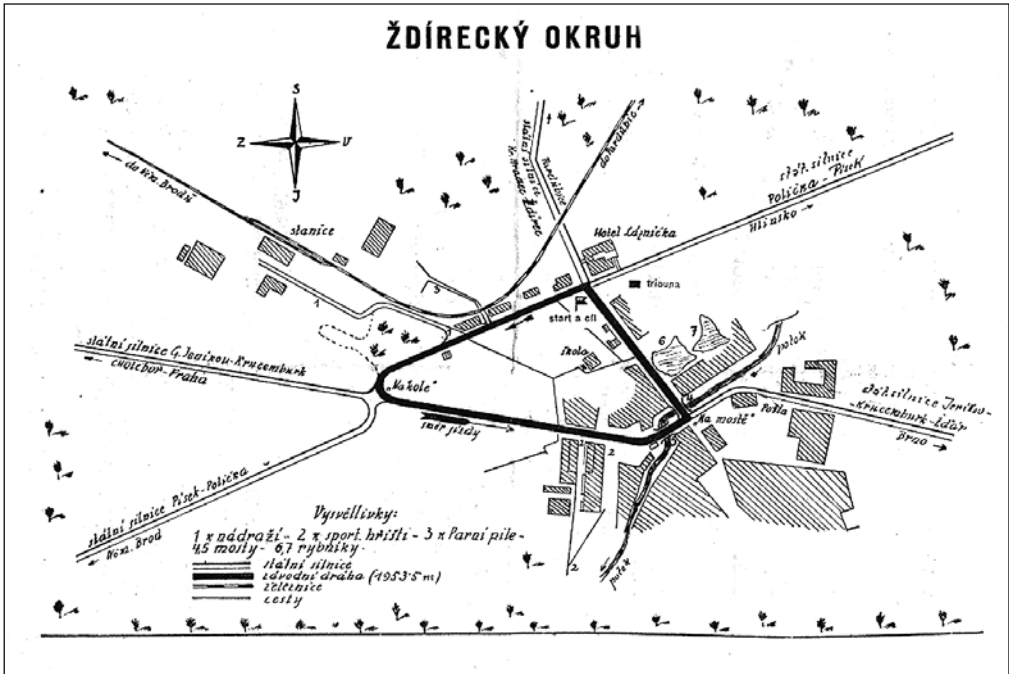
Město, kde se převážně zpracovává dřevo, má ve své historii překvapivě i motoristickou kapitolu. Na konci dvacátých let minulého století za ní stál velice agilní zakladatel a pozdější ředitel závodu Ing. Robert Lázníčka (*2. září 1887, †22. listopadu 1934).

Premiéra motocyklového závodu ve Žďirci nad Doubravou se jela pod názvem Ždírecký velký okruh na 8,0 km trati do Nového Ranska a dále kolem Pobočného (Hamerského) rybníka do Starého Ranska a přes Krucemburk zpět do Žďirce. Jelo se na normálních cestovních těžkých motocyklech. Je zajímavé, že dobové prameny uváděly, že závod byl pasován na první veřejný motoristický podnik v naší republice. Na podnik v Hořicích se asi pozapomnělo. První závod byl záležitostí jezdců z blízkého okolí. V cíli byl druhý zubní technik z Chotěboře Hubáček a třetí dojel továrník z Nového Ranska Pujman. Velice zajímavou akcí pro diváky byl ještě před závodem běh s trakaři na menším 1,918 km dlouhém okruhu. Trénovat se mohlo pouze ráno a večer, aby těžké trakaře nerušily ždírecké obyvatelstvo. Jinak zajímavý závod byl záležitostí domácích recesistů. Vyhrál listonoš Ferdinand Švanda před Bohumilem Danielem a Josefem Misařem.

Další závody ve Žďirci se konaly v roce 1930. Tentokrát se jelo na trojúhelníku silnic v samotném středu obce. Jelo se osm kol a vítěz závodu Kváč jel průměrnou rychlostí 62,3 km/h. Ve zmíněném roce byl konán opět běh s trakaři, který se stal tentokrát záležitostí pana Daniela, který k třetímu místu z prvního ročníku přidal tentokrát vítězství.

Třetí Ždírecký okruh byl nazván „Stříbrný triangel Českomoravské vrchoviny“ a byly vypsány dvě kategorie motocyklů 350 a 500 cm³, ale především do Žďirce přijela řada jmen, která už patřila k našim nejlepším. Václav Liška, Ladislav Nerad nebo Josef Paštika. Byli to výborní závodníci, leč oba prvně jmenovaní věnovali závodění to nejcennější, své životy. Závod měl už své jméno a tak se do Žďirce sjížděli diváci nejen z blízkého okolí, ale z celých Čech.





Hromadný start automobilů. Vlevo Jan Kubíček na Bugatti (11), vpravo Zdeněk Pohl také na Bugatti (38) (1933)

Ždírecký triangel

Ve čtvrtém ročníku závodu došlo k historickému zlomu, když byla vypsána také kategorie automobilů, sportovních i závodních. Navíc diváci viděli poprvé na startu i motocykly Jawa 500.

Asi nejslavnější byl pátý ročník závodu v roce 1933 nazvaný „Stříbrný triangel Československa“. Ve startovním poli byly k vidění všechny typy motocyklů Jawa, ale také zahraniční stroje značek – Terrot, Puch, AJS, DKW, NSU či Indian nebo Harley Davidson, Velocette, Grizzly i Motosacocche. Z automobilů byly přihlášeny vozy Bugatti, Wikov, Austro Daimler nebo Walter Junior a všechny typy Aerovek. Díky známosti ředitele závodu Lázníčky s ředitelem Jawy Ing. Janečkem, byl zastoupen celý tým Jawa.

Ředitelem jubilejního pátého ročníku byl už zmíněný Ing. Lázníčka, generální tajemník Autoklubu Č. M. V. Praha a v organizačním výboru pracovali továrník Homolka, ředitel Ing. Adámek, správce Chyba, sportovní a techničtí komisaři i ředitel lékařské služby MUDr. Václav Drbálek.

A jaké byly připraveny ceny? Ministerstvo obchodu věnovalo křišťálový pohár za nejlepší výkon dne, Československá Zbrojovka v Brně věnovala stříbrné hodinky a další ceny věnovaly Zbrojovka Ing. Janeček, Speedwell Motor Oil a F. a J. Formánek Praha Vršovice.

Ždírecký rodák Ing. Lázníčka, duše závodů ovšem těžce onemocněl a v létě 1934 zemřel ve věku 47 let. Ždírecké triangly tak skončily.

1. ROČNÍK

26. června 1927, Ždírec n. Doubravou, délka okruhu 8,0 km

Motocykly (1 kolo = 8,0 km)

1. Jan Rückl	BS	8:24,0 min
2. Karel Hubáček	Indian	
3. Jan Pujman	Wanderer	

2. ROČNÍK

21. září 1930, Ždírec n. Doubravou, délka okruhu 1,918 km

Motocykly (8 kol = 15,34 km)

1. František Kváč	AJS	14:46,0 min
2. Bohumil Hybský	AJS	
3. Miroslav Kroufek	DKW	

3. ROČNÍK

5. července 1931, Ždírec n. Doubravou, délka okruhu 1,918 km

Stříbrný triangel Českomoravské vrchoviny

Motocykly:

350 cm³ (30 kol = 57,54 km)

1. Bruno Rzehak	Rudge	48:06,79 min
-----------------	-------	--------------

500 cm³ (30 kol = 57,54 km)

1. Václav Liška	Rudge	43:27,08 min
2. Josef Paštika	BSA	44:01,57
3. Míla Hurt	Sarolea	49:31,74

4. ROČNÍK

17. července 1932, Ždírec n. Doubravou, délka okruhu 1,918 km

Stříbrný triangel Českomoravské vrchoviny

Motocykly:

350 cm³ (30 kol = 57,54 km)

1. Ladislav Nerad	Calthorpe
-------------------	-----------

500 cm³ (30 kol = 57,54 km)

1. Karel Dohnal	NSU
2. František Brand	Jawa
3. Bruno Rzehák	Jawa

Automobily:

sportovní (30 kol = 57,54 km)

(výsledky se nedochovaly)

závodní (30 kol = 57,54 km)

1. Zdeněk Pohl	Bugatti	43:27,3 min
2. K. Widersperg	Aero	57:44,6

5. ROČNÍK

6. srpna 1933, Ždírec n. Doubravou, délka okruhu 1, 918 km
Stříbrný triangel Československa

Motocykly:

175 cm³ (10 kol = 19,18 km, 2 startující)

1. Drápal	Jawa	20:25,6 min
-----------	------	-------------

350 cm³ (30 kol = 57,54 km, 12 startujících)

1. Míťa Vychodil	Velocette	41:32,3 min
3. Josef Paštika	Jawa	42:26,3
3. František Hladěna	DKW	49:46,5

500 cm³ (30 kol = 57,54 km, 6 startujících)

1. František Brand	Jawa	39:53,3 min
2. Valenta	NSU	43:24,4

sajdkáry (10 kol = 19,18 km, 3 startující)

1. Walter	Indian	16:57,0 min
2. Jaroslav Kříž	Sarolea	18:22,7

Automobily sportovní:

750 cm³ (10 kol = 19,18 km, 2 startující)

1. Josef Šťastný	Aero	18:18,3 min
------------------	------	-------------

1100 cm³ (10 kol = 19,18 km, 8 startujících)

1. „Kiki“	Aero	16:39,6 min
2. Otto Nimshaus	Aero	16:40,9
3. Jan Kubiček	Walter	16:42,5

1500 cm³ (10 kol = 19,18 km, 5 startujících)

1. Václav Vaníček	Bugatti	15:42,5 min
2. Adolf Szczytycki	Wikov	15:55,0
3. Jaroslav Štyncel	Bugatti	16:04,7

přes 1500 cm³ (10 kol = 19,18 km, 2 startující)

1. Ing. Josef Rezek	Austro Dailmer	15:40,4 min
2. pí M. Rezková	Austro Dailmer	16:56,0

Závodní vozy:

1500 cm³ (30 kol = 57,54 km, 2 startující)

1. Ing. Jája Hausman	Bugatti	42:24,1 min
2. Bruno Sojka	Bugatti	42:26,4

přes 1500 cm³ (30 kol = 57,54 km, 2 startující)

1. Jan Kubiček	Bugatti	42:23,3
----------------	---------	---------

Růžicová jízda u Hradce Králové

Málo se dnes ví, že Východočeský Autoklub Hradec Králové sídlící tehdy na Čelakovského třídě 627 uspořádal jako první podnik u nás Růžicovou jízdu spolehlivosti a pravidelnosti.

1. ročník, 24. června 1928

Tu neděli byl o jízdu neobvyklý zájem a nakonec startovalo 31 motocyklů, 8 sajdkárů a 34 automobilů. V prvním ročníku se jely čtyři okruhy se startem a cílem v Hradci Králové, tedy celkem 505 km.

1. etapa: Hradec Králové – Bohdaneč – Přelouč – Valy – Veselí – Choltice – Stojice – Heřmanův Městec – Chrudim – Pardubice – Opatovice nad Labem – Třebeš – Hradec Králové (98,5 km).

2. etapa: Hradec Králové – Kukleny – Chlumeck nad Cidlinou – Nový Bydžov – Smidary – Staré Smrkovice – Chomutice – Ostroměř – Hořice – Sadová – Hradec Králové (95,5 km).

3. etapa: Hradec Králové – Králova Lhota – Meziříčí – Dobruška – Nové Město nad Metují – Česká Skalice – Náchod – Hronov – Úpice – Dvůr Králové nad Labem – Brod – Jaroměř – Hradec Králové (150 km).

4. etapa: Hradec Králové – Třebechovice – Častolovice – Rychnov nad Kněžnou – Žamberk – Ústí nad Orlicí – Litomyšl – Vysoké Mýto – Hradec Králové (161 km).

Nakonec bylo klasifikováno 53 účastníků: 24 motocyklů, 3 sajdkáry a 26 automobilů. Zlatou plaketu za plný počet 500 bodů po dojetí do cíle obdrželo 16 motocyklů, 1 sajdkár a 16 automobilů. Stříbrnou plaketu za 400 bodů získalo 7 motocyklů, 1 sajdkár a 9 automobilů. S nejméně 250 body dokončili za bronzovou plaketu 1 motocykl a 1 automobil. Mezi startujícími byli i v motocyklech Emil Stokuč a Antonín Vitvar, mezi automobilisty pak Josef Veřmiřovský na Tatře.

Je zajímavé, že v Národních listech napsal ve svém referátu ze závodu známý publicista Vilém Heinz: „Jízdy se zúčastnila i pí. Turková, která řídila sidecar Harley Davidson, dojížděla těsně za svým manželem B. Turkem jedoucím na sólu téže známky. Pí. Turková ostatně není nováček v soutěžích, neboť dostala křest v naší 1000 km soutěži, kde řídila – ještě jako sl. Nedvěďová – sidecar, v němž se vezl její snoubenec mistr Turek“. Zajímavostí je, že Bohumil Turek v závěrečné klasifikaci jízdy nefiguruje.

Putovní cenu pro tříčlenný tým získala Čsl. Zbrojovka Brno se svými vozy Z. Amatérskou cenu pro motocykly vypsanou na základě zvláštní formule získal Robert Sochor na stroji Sunbeam, amatérskou cenu pro automobily získal Jan Urban na voze Start, pro motocykly získala cenu Růžena Turková na Harley Davidson. Další amatérskou cenu pro automobilisty získal Jan Pick na voze škoda. Nakonec bylo uděleno 19 cen, které věnovali dárci.

2. ročník, 16. června 1929

Tentokrát se východočeská růžicová jízda jela na 612 km. Znovu se jely čtyři etapy, jedinou změnou bylo, že byla zrušena rychlostní zkouška, protože trať nebyla dostatečně uzavřena. Jinak etapy byly následující.

1. etapa: Hradec Králové – Třebechovice – Týniště nad Orlicí – Častolovice – Kostelec nad Orlicí – Vamberk – Žamberk – Kyšperk – Ústí nad Orlicí – Litomyšl – Vysoké Mýto – Holice – Hradec Králové (153 km).

2. etapa: Hradec Králové – Nechanice – Nový Bydžov – Městec Králové – Poděbrady – Koupidlno – Jičín – Nová Paka – Hořice – Hradec Králové (165 km).

3. etapa: Hradec Králové – Opočno – Dobruška – Nové Město nad Metují – Česká Skalice – Náchod – Hronov – Červený Kostelec – Úpice – Dvůr Králové nad Labem – Jaroměř – Hradec Králové (150 km).

4. etapa: Hradec Králové – Bohdaneč – Přelouč – Čáslav – Žleby – Seč – Pardubice – Hradec Králové (144 km). Podobně, jako u prvního ročníku, bylo startujícím přiděleno 500 bodů. Kdo měl plný počet, získal zlatou plaketu (repliku), 400 bodů stříbrnou a 250 bronzovou. Ostatním, kteří dojezdili, byl předán diplom V. A. K.

Účast byla opět početná. 32 motocyklů, 6 sajdkárů a 28 automobilů. Beztrestně dojezdilo 13 motocyklů, 1 sajdkár a 19 automobilů. Jinak byla předána celá řada upomínkových cen.

Závod do vrchu Kolem Kunětické hory



Hrdina i závodník František Hladěna s mechanikem Jůzou (1929)

Je známo, že v široké pardubické rovině je vidět nejvyšší místo ze všech stran. Ač má vrch pouze 307 m. n. m., dostal jméno Kunětická hora. Proto nebylo daleko k názvu nového závodu, který měli pardubičtí vidět. Ještě před tím, než se ujal práce organizační výbor, sešli se členové 23. ledna 1929 ve známém hotelu Veselka, kde se konala pod vedením předsedy JUDr. Františka Malzy valná hromada Ligy československých motoristů Pardubice.

Dnes je město perníku známo především jako centrum ploché dráhy a pořadatel našeho nejslavnějšího závodu Zlatá přilba, který přišel na svět ve stejném roce, jako silniční závod do vrchu Kolem Kuně-

tické hory. Nicméně Pardubice měly v motocyklovém světě jméno už na začátku minulého století. Dne 20. září 1903 se v rámci Východočeské výstavy průmyslu, zemědělství, národopisu a umění konala Distanční jízda motocyklů na 100 km. Druhý nejstarší závod v Čechách po Poděbradech (1902) startoval za železničním přejezdem na Chrudimské ulici a vedl do Chrudimi a dále do Hrochova Týnce, Vysokého Mýta, Holic a Hradce Králové a zpět k pardubickému železničnímu nádraží. Byly vypsány dvě kategorie, startovné bylo 10 korun a startovalo se po minutových intervalech. Nakonec z 11 přihlášených odstartovalo devět závodníků. Mezi profesionály byl nejrychlejší František Toman, který ujel 100 km za 1 hodinu a 51 minut, mezi amatéry byl nejlepší Max Pick za 2 hodiny 26 minut.

Ale zpět ke zmíněnému prvnímu ročníku závodu motocyklů do vrchu Kolem Kunětické hory. K pořadatelům se připojili také členové Sportovního klubu Pardubice a zájem o start byl docela velký. Z 56 přihlášených nakonec nastoupilo za velice špatného počasí 37 závodníků a úspěšně si vedly pardubické motocykly Grizzly, které vyhrály ve dvou třídách. Jinak na stupních vítězů stála známá jména. Domácí František Hladěna, později velký válečný hrdina, dále výborný konstruktér Simandl nebo všestranný závodník Vladimír Formánek, vítěz kategorie sajdkářů, který byl později velice úspěšným automobilovým závodníkem. Nepřízeň počasí byla v pozadí i několika havárií, kdy jezdci skončili v pardubické nemocnici.

To byly pardubické začátky. V roce 1936 tam byl založen Československý autoklub Pardubice a závody pokračovaly vedle Zlaté přilby plochodrážními Memoriály Lobkowicze a Hladěny. Další pokračování tamní historie bylo po druhé světové válce.

1. ROČNÍK

6. července 1929, Pardubice, délka okruhu ... km

Motocykly:

250 cm³ (... kol = ... km, ... startujících)

1. Josef Matyáš	Grizzly	3:50,5 min
2. František Hladěna	Grizzly	4:03,1
3. Bohumil Červený	Puch	4:26,0

350 cm³ (... kol = ... km, ... startujících)

1. Zdeněk Herrmann	Grizzly	4:04,5 min
2. F. Kratochvíl	Dunelt	4:07,0
3. Rudka Rubeš	Matchless	4:17,5

500 cm³ (... kol = ... km, ... startujících)

1. Jaroslav Šimandl	DKW	3:31,5 min
2. Vojmír Věchet	DKW	3:53,2
3. František Janků	BMW	3:58,9

přes 500 cm³ (... kol = ... km, ... startujících)

1. Vladimír Kučera	Scott	4:12,2 min
2. „Stoklasa“	Indian	4:34,0

sajdkáry (... kol = ... km, ... startujících)

1. Vladimír Formánek	AJS	3:49,0 min
2. František Sova	Indian	4:33,1
3. Boh. Hybský	AJS	4:38,8

Poličský okruh

Asi necelých 20 km západně od Svitav, najdete menší město s hezkým historickým jádrem, které je městskou památkovou zónou. Město v roce 1265 založil král Přemysl Otakar II., jako královské město. To jen krátce. Když ve dvacátých letech minulého století začali aktivně pracovat členové Ligy československých motoristů, stalo se tak i v Poličce. Je pravda, že výsledky jejich práce nelze vůbec srovnávat s úspěchy nejslavnějšího poličského rodáka, hudebního skladatele Bohuslava Martinů. Motoristé byli u založení prvního závodu, který jmenovaný skladatel už neslyšel, protože už dlouho žil mimo svoji vlast.

První závod se konal roku 1929. Tehdejší ředitel architekt Šmíd odstartoval na zdejším náměstí 23 závodníků rychlostního závodu. Startovali zde převážně domácí jezdci a jeli na Jimramov na trati asi 3 km dlouhé. I když byly vypsány čtyři motocyklové kubatury a sajdkáry, závod se do podvědomí nedostal a dalšího ročníku se už nedočkal.

1. ROČNÍK

11. srpna 1929, Polička, délka okruhu 3,0 km

175 cm³ (... kol = ... km, ... startujících)

1. Voříšek	Bekamo	4:05,0 min
2. Klein	DKW	4:20,0
3. Chromec	DKW	4:58,0

250 cm³ (... kol = ... km, ... startujících)

1. Hrubý	NSU	3:52,0 min
2. Říha	DKW	3:55,0
3. Hájek	DKW	4:08,0

350 cm³ (... kol = ... km, ... startujících)

1. Feubeuer	Soyer	2:52,0 min
2. Nohejl	DKW	3:08,0
3. Anderle	Velocette	3:29,0

500 cm³ (... kol = ... km, ... startujících)

1. Peter	James	2:32,0 min
2. Jaroslav Šimandl	DKW	2:40,0
3. Ehrenberger	Gillet	2:47,0

sajdkáry (... kol = ... km, ... startujících)

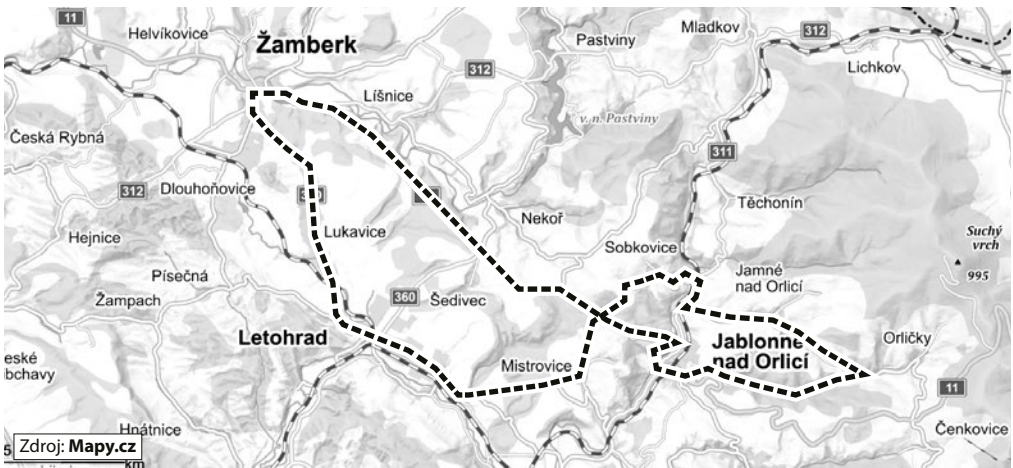
1. Šlesinger	BSA	3:41,0 min
2. Kubásek	Gnome Rhone	4:03,0

Orlický okruh

První ročník Orlického okruhu pořádala v neděli 13. září 1931 na trati 144,2 km dlouhé Liga čsl. motoristů v Kyšperku (Letohradě). Jednalo se o jízdu pravidelnosti a spolehlivosti pro motocykly a automobily. Přejímání vozidel bylo od 10 hodin na žamberském náměstí, kde byl ve 13 hodin také start. Trať probíhala ve dvou okruzích na území žamberského okresu a byly to krásné partie, kde se střídaly rovinné části s kopcovitými bohatými na zatáčky. Jel se dvakrát okruh Žamberk, Kyšperk, Jablonné, Mladkov, Rokytnice v Orlických horách a zpět Žamberk.

Přihlásilo se 26 jezdců a na start se jich postavilo 23. Do cíle přijelo 21 strojů, z nichž 16 dojelo bez trestných bodů. Členové Ligy věnovali tři ceny v ceně 1500 Kč a dále byly udělovány ceny různých firem. Startující navíc oceňovali příkladný pořádek na trati, o který se staralo četnictvo, hasiči, samaritánské sbory a cestáři. Vítězem byl domácí Lehký a mezi prvními sedmi byli také jeho krajan Barnett a žamberský Stejskal.

Druhý ročník Orlického okruhu se konal za krásného počasí 24. července 1932 na okruhu dlouhém 48 km z Kyšperka přes Žamberk, Jablonné nad Orlicí, Jamné, Sobkovice a Orlicí zpět do Kyšperka. Okruh se tentokrát jel pětkrát a celková délka trati byla 240 km. Ve druhém kole byla na okresní silnici Jamné – Sobkovice 1 km dlouhá zkouška výkonnosti do vrchu, kde bylo stoupání 16 %.



Z 55 přihlášených startovalo 47 jezdců a mezi nimi už byla známá jména. Motocyklisté Brand, náš první účastník britské TT nebo Václav Stanislav. Za volanty byly k vidění Jiří Pohl, Formánek, Václav Liška i výborná Ela Slavíková.

Na závěr závodu všichni účastníci obdrželi postříbřenou plaketu, zvláštní cenu za celkové umístění obdrželi Pohl (2000 Kč), Konečnický (1000 Kč) a Slavíková (500 Kč) a dále za nejlepší čas v závodě do vrchu obdrželi finanční odměnu Pohl (500 Kč) a Mareš (350 Kč).

1. ROČNÍK

13. září 1931, Žamberk, délka okruhu 72,1 km

- | | |
|------------------|-------|
| 1. Pavel Lehký | Ariel |
| 2. Josef Hrnčíř | Tatra |
| 3. Jan Suldovský | Praga |

2. ROČNÍK

24. července 1932, Kyšperk, délka okruhu 48,0 km

Motocykly:

350 cm³ (5 kol = 240,0 km, ... startujících)

- | | |
|------------------------|-------|
| 1. František Hostinský | Jawa. |
| 2. Josef Čupr | Jawa |
| 3. František Brand | Jawa |

500 cm³ (5 kol = 240,0 km, ... startujících)

- | | |
|-----------------|-----------|
| 1. Pavel Lehký | Ariel |
| 2. Otouš Besta | Calthorpe |
| 3. Ludvík Brůha | Calthorpe |

přes 500 cm³ (5 kol = 240,0 km, ... startujících)

- | | |
|--------------------|-----------|
| 1. František Mareš | Matchless |
|--------------------|-----------|

Automobily:

750 cm³ (5 kol = 240,0 km, ... startujících)

- | | |
|------------------|------|
| 1. Jiří Pohl | Aero |
| 2. Ela Slavíková | Aero |
| 3. Jarka Sehnal | Aero |

1500 cm³ (5 kol = 240,0 km, ... startujících)

- | | |
|-----------------------|-------|
| 1. škpt. Josef Brůzek | Tatra |
| 2. Ing. Vl. Vlček | Tatra |
| 3. O. Štěpánek | Praga |

přes 1500 cm³ (5 kol = 240,0 km, ... startujících)

- | | |
|----------------------|-------|
| 1. Jaroslav Konečník | Wikov |
| 2. Josef Stejskal | Praga |
| 3. Gustav Budín | |

Závod do vrchu Hořice

První léta dvacátého století jsou spojena se závody do vrchu. Byly nesmírně populární, a tak je chtěli mít i v Hořicích. Za vším byl místní rodák Alois Tůma. Celým tělem a duší lnul k motorismu. Jako předseda tramského klubu uspořádal závod do vrchu, zkusil i plochou dráhu. Ovšem závody neměly povolení Autoklubu, takže další ročníky byly zakázány. Neodradilo ho to a později zrealizoval další svůj nápad, motocyklový závod 300 zatáček a také spolupracoval na uspořádání Krakonošova okruhu. Posléze na něm i startoval, podobně jako na 300 zatáčkách.

Okolí města Hořic vyzývalo k závodu do vrchu, takže organizátoři nemuseli jít daleko. Zvolili 2,1 km dlouhou trať s převýšením asi 100 metrů, která měla start na



Zdroj: Mapy.cz

Palackého náměstí a jezdci stoupali na hřeben Chlumu ke Křížku. O závod byl velký zájem, přihlásilo se 29 jezdců, z toho 13 závodníků bylo z Hořic, ostatní byli z Turnova nebo Mladé Boleslavi. Absolutně nejlepší čas zajel turnovský Vítek.

Zajímavostí bylo, že několik jezdců používalo pseudonymy či přezdívky. Hořícký vítěz Kotyk si říkal Šlechtic, Tůma měl přezdívku Milton a mladoboleslavský Cacák startoval pod jménem Tom Ell-Torro.

1. ROČNÍK

28. května 1933, Hořice, délka okruhu 2,1 km

175 cm³ (... kol = ... km, 7 startujících)

- | | |
|------------------------|------------|
| 1. Miroslav Kotyk | 3:43,8 min |
| 2. Stanislav Houzvička | |
| 3. Alois Tůma | |

350 cm³ (... kol = ... km, 9 startujících)

- | | |
|---------------------|------------|
| 1. Miroslav Kotyk | 3:40,5 min |
| 2. František Doktor | Ariel |
| 3. Zdeněk Jirásek | |

přes 350 cm³ (... kol = ... km, 13 startujících)

- | | | |
|--------------------|-----|------------|
| 1. Břetislav Vítek | BSA | 3:26,6 min |
| 2. Bohuslav Hančil | | |
| 3. Jaroslav Groh | | |



Hořícký Miroslav Kotyk v zatáčce u vodojemu v závodě do vrchu (1933)

Autookruh městem Hradec Králové

Na začátku minulého století nebylo snadné koupit si motocykl, natož automobil. Ti, co na to měli, měli také chuť závodit. S motocyklem to šlo, s automobilem to však bylo těžší. Vidět v té době závodní automobil na okruhu bylo u nás vzácností. Stalo se tak na Moravě pod Pradědem (1927) a na Masarykově okruhu (1930). Hradečtí se stali v této neoficiální státiště třetí, ale jako první měli městský okruh. Předchozí dva jmenované okruhy byly totiž vedeny ve volném terénu.

Východočeský Autoklub přípravu závodu vzal opravdu do ruky. Získal mnohá povolení od úřadů, hradecká radnice zase zajistila opravy dlažby v ulicích, kde okruh vedl. Pořadatelé v čele s Ing. Eduardem Řezáčem to dokázali a odpoledne 5. července 1933 mohly začít tréninkové jízdy. Ještě před tím byly postaveny pardubickou firmou Rainberg kovové tribuny a to na Velkém náměstí, dále u Grandhotelu, a také u Jiráskových sadů a evangelického kostela. Start královéhradeckého okruhu byl na Velkém náměstí. Následoval průjezd Palackého ulicí, dále Jiřikovou a Komenského třídou, a potom po projetí Malým náměstím jeli závodníci zpět do cíle.



Před startem automobilů na hradeckém náměstí (1933)

Trénink prvního závodu, v němž pořadatelskou službu vykonávali vojáci leteckého pluku a hradečtí hasiči ovšem poznamenala těžká tragédie. Vozu pražského závodníka Theimera selhalo řízení při jízdě z Malého na Velké náměstí. Neovladatelný automobil se nejprve dostal na chodník, kde smrtelně zranil pořadatele Václava Štěpánka, vojína leteckého pluku. Následně vůz skončil ve výkladní skříni obchodu firmy Taussig, kde opět smrtelně zranil pana Kříčenského. Závodník Theimer byl odvezen do nemocnice, ale tím to nekončilo. Následně z rozkazu okresního úřadu byl zatčen. Dalších několik havárií bylo k vidění v zatáčce u Grandhotelu, ale ty už skončily bez následků. Po ukončení tréninků chtěly úřady závod zakázat. Nebylo divu, ale hlavy po čase trochu vychladly a pořadatelům se podařilo nakonec závod uskutečnit.

6. července ve dvě hodiny odpoledne byl hlavní závod odstartován před asi před 40 000 diváky, kteří se scházeli od časného rána. Jinak průběh závodů byl oproti tréninku klidný a zdařilý. Startovaly vozy sportovní i závodní. Startovalo se po pěti sekundách, přičemž v kategorii závodních vozů měla jedinou vážnější havárii posádka, kdy si řidič zlomil klíční kost



Zcela dramatický průjezd zatáčkou hradeckého okruhu v podání Otakara Nimshause za volantem a spolujezdcem Miloslavem Štípkem (1933)



Zdroj: Mapy.cz